

Бекітемін

Мектеп директоры: К.Л.Аманов

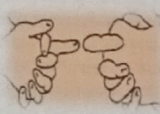
Білім беру ұйымы: «Талдық НОББМ»

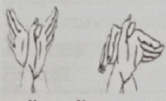
Мектептің сыныбы: мектепалды даярлық сыныбы

Балалардың жасы: 5 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: 25-29 қараша 2024 ж

Тәрбиелеу - білім беру үдерісінің циклограммасы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 25.11	Сейсенбі 26.11	Сәрсенбі 27.11	Бейсенбі 28.11	Жұма 29.11
Балаларды қабылдау.	«Бұл күнтізбе күні» дидактикалық ойыны Мақсаты: апта күндерінің, күзгі айлардың атауын бекіту, күннің күні мен атауын, ауа-райын, күннің бір бөлігін белгілеу «Күй күмбірі» «Сарыарқа» күйі (Біртұтас тәрбие)				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-анаға кеңес: Балалардың қол моторикасының дамуына үйде қайшымен қағаздардан түрлі заттардың сұлбасын қиып, айшымен жұмысты көбірек пайдалану туралы кеңес беру.				
Балалардың ербесәрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үстөйіндары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Саусақ ойыны: Санамақ (сөйлеуді дамыту-коммуникативтік қызмет)	Қ/О: «Күн мен түн» Мақсаты: Балаларды ептілікке, жылдамдыққа, ажыратуға баулу. Ойын (айналындағылармен танысу, сөйлеуді дамыту-ойын, танымдық және коммуникативтік іс-әрекет)	Д/О: «Кімге не керек» Мақсаты: Балалардың ойлау қабілетін дамыту, байланыстырып сөйлеуге төселдіру. Әр мамандық иесіне қажетті заттарды атау.	Д/О: «Бүтін» Мақсаты: Балаларды бөлшектерден бүтін бір зат құрастыруға үйрету. Балалар ақ шаршының үстіне бөліктерге бөлінген түрлі-түсті шаршыны құрастырып қояды. (математика негіздері – ойын, қозғалыс, танымдық және коммуникативтік қызмет)	Д/О: «Сықырлы қаш» Мақсаты: Балаларға дыбыстарды дұрыс айтуға үйрету, заттарды тануға баулу. (сөйлеуді дамыту-ойын, коммуникативтік іс-әрекет)
Танертеңгі жаттығу	Бір қатармен жүру. Жүру түрлері: ұшымен, қол жоғары; өкшемен қол арқасында; жартылай отырып жүру. Жүгіру түрлері: бір қатармен, шашылып. Шеңберге түру. • Б.қ. – н.т., доп төмен 1. Оң аяқты алдына шығару, доп жоғары. 2. Б.қ. 3. Сол аяқты алдына шығару, доп жоғары. 4. Б.қ. • Б.қ. аяқты кең ашып тұрысы, доп кеуденің алдында (5-6 рет) 1. Оң жаққа бұрылыс. 2. Б.қ. 3. Оң жаққа бұрылыс. 4. Б.қ. (5-6 рет) • Б.қ. аяқты кең ашып отыру доп еденде 1. Алдына еңкейю, допты қолмен тигізу. 2. Б.қ. 3. Алдына еңкейю, допты қолмен тигізу. 4. Б.қ. Б.қ. н.т., доп алдында 1. Доп оң жақтан арқасына. 2. Б.қ. 3. Доп сол жақтан арқасына (5-6 рет) Б.қ. н.т., доп еденде 1-4 допты екі аяқтың арасында салу, секіру (6 рет) Жүгіру. Бір қатармен жүру. Тыныс алу жаттығу «Паровоз» - қолдарымен кезектестіріп қимылдар жасап, бөлме ішінде жүру; мұрын арқылы демді				

Ұйымдастырылған іс-әрекеке дайындық	ішке жұтып, ауыздан «Чух-чух-чух» сөздерімен бірге демді шығарады. (5-6 рет).				
	Біртұтас тәрбие:Қараша«Әділдік пен жауапкершілік айы» Апта дәйексөзі: «Әділетте берік болсаң аяғың таймайды!»				
	ҚР Әнұранын тыңдау	Саусақ ойыны: қайталайды. Құстар қанат қағады (сөйлеуді дамыту-коммуникативтік қызмет)	«Гүлдер құрастыру» Мақсаты: Балаларға гүлдің бөліктерін құрастыруға үйрету. Ойын арқылы зейін және есте сақтау қабілеттерін дамыту. (айналаңыздағылармен танысу, сөйлеуді дамыту-ойын, танымдық және коммуникативті іс-әрекет)	Дербес ойын «Жоғалған зат» ойыны. Ойын барысы : Үстелдің үстіне бірнеше зат қойылады. Бала оларға мұқият қарап алған соң, теріс қарап тұрады. Үстелден бір зат алып тасталынады. Оқушы қай заттың жоғалып кеткенін табу керек. Заттардың санын ақырындап өсіруге болады.	«Адасқан цифрлар» Мақсаты: баланың ойлау жылдамдығын арттыру. Мазмұны: Тәрбиеші 2, 4, 6, 7, 3, 5, цифрлары жазылған карточкаларды тақтаға іледі, балалар қалып қойған санды атайды. (математика негіздері – ойын, қозғалыс, танымдық және коммуникативтік қызмет)
Білім беру ұйымының кестесі Бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	1.Сөйлеуді дамыту Жануарлар қайда тұрады? Мақсаты:жануарлардың атын дұрыс айтуға үйрету Міндеті:Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз б-п, г-ғ, к-қ, ж-ш, з-с, н-ң, р-л дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету. Д/О: «Қай жануар?» Мақсаты:Жануарларды сипаттау арқылы жұмбақты шешу Дидактикалық ойын «Жануарлардың төлін тап» Мақсаты:Жануарлады атай отырып дыбысталуы ұқсас дауыссыз б-п, г-ғ, к-қ, ж-ш, з-с, н-ң, р-л дыбыстарды ажырату	1.Сауат ашу негіздері Дыбыстың сөздегі орны Мақсаты: Балаларды дыбыстың сөздегі орнын таба білуге үйрету. Міндеті:Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру «Жалпы атауын ата» ойынын педагог ойнатады. 1. Автобус, такси, трамвай – ... (көліктер) 3.Қыс, көктем, жаз, күз – ... (жыл мезгілдері) 4. Кептер, қарға, сауысқан – ... (құстар) 77 5. Қызанақ, қияр, қызылша – ... (көгөністер) «Сөз тізбек» дидактикалық ойыны Педагог қандай да бір сөзді айтып, допты бір балаға береді, сөз аяқталған дыбыстан бала бір сөз	1.Математика негіздері Шартты өлшеуішті пайдаланып,заттарды ұзындығы бойынша салыстыру Мақсаты: ұзындығы, биіктігі әртүрлі заттар арасындағы өлшемдік қатынастарды орнатуға жаттықтыру Міндеті: Шартты өлшемнің көмегімен заттардың ұзындығын, енін, биіктігін өлшеу және осы өлшемдер бойынша бірнеше заттарды салыстыру. 1-тапсырма. Әр жұлдызқұртта қанша дөңгелек бар? Сана. Цифрмен сызып қос. Қай жұлдызқұрт ұзынырақ? Белгіле.	1.Сөйлеуді дамыту Қысқа дайындық Мақсаты:Суреттер арқылы тақырыпқа әңгіме құрастыру Міндеті:Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту, шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастыру. Д/О «Суреттер сөйлейді» Мақсаты: Суреттер арқылы негізгі ойды дұрыс жеткізе білу Д/О «Тосаптар мен салаттар жасаймын» Мақсаты: Қысқы азыққа тосаптар дайындауды,еңбек ету туралы түсініктерін	1.Қоршаған орта танысу Байланыс құралдары Мақсаты:Байланыс құралдары жайлы ақпарат беру Міндеті: Ұялы телефон, смартфон, компьютер, ғаламтор, теледидардың қолданылуын білу, оларды қолдануда қауіпсіздікті сақтау. «Технологиялық қауіпсіздік» рөлдік ойыны Мақсаты: Балаларға әртүрлі байланыс құралдарын қауіпсіз қолдану дағдыларын дамыту. Қалай өткізуге болады: Балаларға бірнеше рөлдерді бөліп беріңіз. Мысалы, бір бала «ұялы

2.Математика негіздері Шартты өлшеуішті пайдаланып, заттарды ұзындығы бойынша салыстыру Мақсаты: шартты өлшеуіштің көмегімен заттардың ұзындығын өлшеу мен салыстыруды; ұзындығы, биіктіктігі әртүрлі заттар арасындағы өлшемдік қатынастарды орнатуға үйрету Міндеті: Шартты өлшемнің көмегімен заттардың ұзындығын, енін, биіктігін өлшеу және осы өлшемдер бойынша бірнеше заттарды салыстыру. Сөздікпен жұмыс: ұзын – қысқа, ұзынырақ – қысқа, бірдей өлшем, жоғары – төмен, кең – тар немесе жуан – жіңішке. Ойын «Суретте не бейнеленген?» Мақсаты: Балаларға көгөністердің ұзындығын қалай салыстыруға болатынын айту. Балаларға үстел үстінде қандай көгөністер бар екенін анықтау 3-тапсырма. «Әр жұптағы ұзын көгөністі белгіле». Мақсаты: Көгөніс жұптарын қарауды, әрбір жұптағы ұзын көгөністі белгілеу.	айтып, допты келесі балаға береді. Мысалы: бақа-алма-алмұрт-темір-рауғаш-шахмат-тал-дақ т.б Жұмыс дәптерімен жұмыс (графикалық жұмыс) 78 4. Үзік сызықтарды бастыр. 2.Қоршаған ортамен танысу Мен кезекшімін Мақсаты: Балаларды шамасы келетін, бірлескен еңбек әрекетіне қатысуға, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге, дербестік пен жауапкершілікке баулу Міндеті: Кезекшілік міндеттерін жауапкершілікпен атқаруға, жоспарланған нәтижеге жетуге баулу "Тазалық марафоны" Мақсаты: Кезекші міндеттерін орындауды, тәртіпті сақтауды және бірге жұмыс істеуді үйрету. Қалай ойнауға болады: Ойын алаңында немесе бөлмеде аздаған тәртіпсіздік (ойыншықтардың шашылып жатуы, кітаптардың тәртіпсіздігі) болуы керек. Балалар кезекпен тазалық жұмысын атқарады. Бір бала тек ойыншықтарды жинап, екіншісі кітаптарды реттейді. Бұл процеске әр бала қатыса алады, кезекпен тапсырмаларды орындап. Тазалық жұмысы аяқталған соң, балалар бірге	«Ұзындау/ұзынырақ – қысқа/қысқалау» жана ұғымдарды бекіту үшін орындалады 2-тапсырма. Әр шөптің сабағында неше қанқыз қонызы бар, сана және ата. Қай шөптің сабағы ұзынырақ? Балалар шөптің әр сабағындағы қоныздарды санайды, олардың санын айтады, шөптің жоғарғы сабағында 10 қоныз, ал төменгі жағында – 7-еу. 10 саны 7-ден көп. Бұл жоғарғы сабақтың ұзынырақ екенін білдіреді 2.Сауат ашу Ойнай отырып оқимыз Мақсаты: Сөздерді буынға бөлу, буындарды ретімен айту және сызбамен белгілей алу дағдыларын бекіту. Міндеті: -Балалардың заттар мен жағдайды нақты сипаттауда қарапайым тұжырымдар мен өз ойларын басқаларға түсінікті жеткізуге баулу; «Буынды қос» дидактикалық ойыны (доппен) – Балалар, шеңберге тұрайық. Мен буынды айтып, бір балаға допты лақтырамын, бала допты ұстап алып, бір немесе бірнеше буынды	көнейту 2.Математика негіздері Мен не істей аламын? Мақсаты: 10-ға дейін санауды, заттардың қасиеттерін атауды, берілген белгі бойынша жиындар құруды, заттарды ұзындығы бойынша салыстыру Міндеті: Беттестіру, тұтастыру және жұппен салыстыру тәсілдерін қолдана отырып, заттарды салыстыру, заттар тобынан 2-3 белгілері бойынша сәйкес келмейтін затты бөліп алу. «Сандар қашты» ойыны. Педагог балаларды үш топқа бөледі және әр топқа 1-ден 10-ға дейінгі цифрлары бар карточкаларды таратады. Карточкаларды үстелде жайып, араластырады. Балалар сан қатарын тура, одан кейін кері тәртіпте орналастырады. Топтар ойынды 2-3 минут ойнайды Ойындық жаттығуы «Цифрды жина». Пазл-цифрлар кесілген материал жиынтығымен жеке жұмыс жасай алады, әр бала 1-2 цифрдан жинайды Жұптық жұмыс: «Ретімен қой» ұзындық, жуандық бойынша), балаларға түрлі түсті кесінділер жиынтығы	телефонды пайдаланушы», екіншісі «интернет қолданушы», тағы бір бала «теледидар көретін адам» бола алады. Ойын барысында әр баланың рөлін дұрыс орындауын қадағалаңыз. Ұялы телефонды пайдаланушы: Бұл бала телефонын дұрыс ұстап, қажет болса тек ата-анасымен сөйлеседі. Телефонға келген хабарламаларды тек ересектерге көрсету керек. Интернет қолданушы: Бұл бала ғаламторға кіруге тырысады, бірақ тек қауіпсіз сайттарды ғана ашады. Балаларға тек белгілі және сенімді сайттармен жұмыс жасау керектігін түсіндіріңіз. Теледидар көретін бала: Ол теледидарды орынды пайдаланып, ұзақ уақыт отырмауға, үзіліс жасауға үйренеді. Әр рөлді орындап болған соң, балалар өздері тандаған «құралдар» мен олардың қауіпсіздігін қалай сақтағаны туралы сөйлеседі. 2.Сауат ашу негіздері Дыбыстық талдау . Біз нені үйрендік, нені білдік? Мақсаты: Сөздегі жетіспейтін буынды
---	---	--	--	--

3.Қазақ тілі

Салт дәстүрлер.

Мақсаты: Салт-дәстүрлер туралы айтуға баулу
Салт-дәстүрлердің анықтамасы:

Салт-дәстүрлердің маңызы мен қазақ мәдениетіндегі орны.

Мысал ретінде: Наурыз, Құдалық, Бесік той, Тұсау кесер, Сүндет тойы.

Салт-дәстүрлерді сипаттау: Наурыз мейрамы: жыл басы, халықтың жиналуы, ұлттық тағамдар. Тұсау кесер: баланың алғашқы қадамы, жоралғылар.

****3. Ойындар (15 минут)****

Ойын 1: "Салт-дәстүрлерді табу"

Оқушыларға салт-дәстүрлердің атаулары жазылған карточкалар таратылады.

карточкаларын көтеріп, салт-дәстүрдің қысқаша сипаттамасын айтуы керек.

Ойын 2: "Салт-дәстүрлер бойынша сұрақ-жауап"

Оқушылар жұптарға бөлінеді.

Бір жұп салт-дәстүр туралы сұрақ қояды, екінші жұп жауап береді.

Мысалы: "Наурызда қандай тағамдар жасалады?", "Тұсау кесерде не істеледі?"

тапсырманы орындап, кімнің не жасағанын талқылайды.

"Кезекші достар"

Мақсаты: Кезекпен жұмыс істей отырып, балалардың бір-біріне көмек көрсетуін және жауапкершілік алуды үйрету. Қалай ойнауға болады:

Балалар жұп болып бөлінеді. Әр жұпқа тапсырма беріледі (ойыншықтарды жинау, шағын тапсырмаларды орындау).

Бір жұп кезекші болып, бірінші орындаған тапсырмасын айтады, екіншісі осы тапсырманы орындайды. Мысалы, бірінші бала ойыншықты жинап, екінші бала оның орнына қояды.

Кезекшілік ағынын өзгертіп, тапсырманы кезекпен орындау балаларға бір-біріне көмектесуді және жауапкершілікті сезінуді үйретеді.

3.Көркем әдебиет

Айтыс

Мақсаты: айтыс өнеріне баулу.

Міндеті: Шешендікке, сөз өнеріне баулу, санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбақ шешу, айтыс өнеріне баулу.

— Балалар, қандай үй жануарларын білесіңдер? (Слайдтан көрсетеді).

— Үй жануарлары деп

қосып, сөзді жалғастырады. Кім дұрыс айта алмаса немесе тез буынды айтпаса, айыбын өтейді

«Бір буыннан басталатын бірнеше сөз» дидактикалық ойыны

Педагог балаларды екі топқа бөледі. Педагог бір буынды айтады, балалар жалғастырып, келесі буынды табады. Бір буыннан бірнеше сөз құрауға жарысады. Сөз айтқан балаларға жүлдезша беріліп отырады. Қай топ бір буыннан ең көп сөз айтады екен

3.Көркем әдебиет

Алматы метросы

Мақсаты: Өлеңдерді жатқа, мәнерлеп оқуға үйрету

Міндеті: Өлеңдерді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту.

Педагог өлеңді оқып, мазмұнын түсіндіреді (соңындағы қосымшадан қараңыз). Сөздік жұмысы: бекет – көлік тоқтайтын аялдама зәулім – кең, үлкен, әдемі Өлең мазмұны бойынша сұрақ-жауап:

— Өлең авторы кім? Өлеңде не туралы

беріледі, оларды ұзындық бойынша: ұзынынан бастап, қысқасына дейін немесе керісінше орналастыру ұсынылады.

3.Қазақ тілі

Қазақтың ұлттық киімдері

Мақсаты: Қазақтың киімдері мен тұрмыстық заттары туралы мәліметтерді ойын арқылы меңгерту.

Міндеті: Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен, киім-кешегімен таныстыру «Ұлттық киімдер сандығы» ойыны

Мақсаты: Қазақ халқының киімдерін танып білу және олардың аттарын есте сақтау арқылы қазақ мәдениетімен танысу.

Қалай өткізуге болады:

Бұл ойын үшін балаларға түрлі киімдер мен

аксессуарларды қамтитын үлкен қорап (сандық)

дайындалады. Қорапқа қазақтың ұлттық киімдері мен олардың

бөлшектерінің суреттері, немесе миниатюралық киім

үлгілері қойылады. Егер бар болса, нақты киімдер

мен заттарды да қолдануға болады (мысалы, қалпақ,

шапанның кішірейтілген нұсқалары, белбеу).

Балалар кезекпен шығып, қораптан бір затты

аяқтауға, берілген дыбысқа сөздерді жылдам құрауға жаттықтыру.

— **Міндеті:**

Сөздерді дыбыстық талдау:

сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау

«Жалауша»

дидактикалық ойыны

Педагог қандай да бір дыбысты айтады, егер

дыбыс дауысты болса, балалар қызыл

жалаушаны, егер дыбыс дауыссыз болса, көк

жалаушаны желбіретеді.

«Кім көп сөз ойлап

айтады?» дидактикалық ойыны

— Н дыбысынан басталатын сөздер

ойландар, сөздерді шапалақпен буынға

бөліңдер, қанша буын айтасыңдар. – Нан, нар, ну,

нарын, немене, не, неге, нағыз, Нұрлан, Нұргүл,

нақ, неліктен

Жұмыс дәптерімен жұмыс

(графикалық жұмыс) 5. Үзік сызықтарды бастыр.

3.Шығармашылық

Мотивациялық сұрақтар мен әңгіме:

«Балалар, бүгін біз өте қызықты және ерекше құс - үкі туралы сөйлесеміз!

4. Дене шынықтыру

Жеке гигиена

Мақсаты: Жеке гигиена туралы ұғымдарын қалыптастыру.

Міндеті: Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененің тазалығын бақылау, қол-аяғын жуу, тістерін мұқият тазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю, қол орамалды пайдалану, белге дейін дымқыл сүлгімен сүрту. Осы шараларды жүргізудің және жеке гигиена заттарын пайдаланудың қажеттілігін түсіну. "Жеке гигиена" туралы қысқаша әңгімелеу.

Оқушылардан жеке гигиена ережелері туралы не білетіндерін сұрау. Жеке гигиена ережелері: Дене тазалығы: күнделікті жуыну, киім тазалығы. Қолды жуу: тамақтанар алдында, дәретханадан кейін. Тістерді тазалау: таңертең және кешке. Тамақтанғаннан кейін ауызды шаю.

Қол орамалын пайдалану: мұрын сүрту, тер басқан кезде.

Сүлгімен сүрту: терлеу кезінде.

****Ойын 1: "Гигиена станциялары" ****

үйде күтім жасалатын жануарларды айтамыз.

— Бүгін үй жануарлары туралы Спандияр Көбеевтің «Айтыс» әңгімесімен танысамыз.

Ертегіні слайд арқылы көрсетеді, әңгімелейді. Педагог балаларға ертегіні оқып береді (соңындағы қосымшадан қараңыз).

Сөздік жұмысы:

қожайын – үй жануарларының иесі
соқа – жер жыртатын құрал
сұрақ-жауап:

— Ертегі не туралы?

Авторы кім? Қандай

жануарлар айтысты?

— Сиыр не деді? Ат не айтты?

— Ит не деп ырылдады?

Қожайыны оларға не айтты?

Балалармен бірге қайталап оқу.

«Белсенді суреттер» ойыны

Балаға сурет көрсетіледі.

Берілген суреттегі жануарды қимылмен бейнелеп көрсетеді. Қалған балалар жасырынған бейнені табады.

4. Музыка

«Балабақша»

әні: Ә.Бейсеуов, сөзі: С.Мұхамедиев. Мақсаты:

Балаларға ән орындау арқылы музыкалық дағдыларды дамытумен қатар, олардың

айтылған?

— Алматы

метросының неше бекеті бар? Сендер метроға мініп көрдіңдер ме?

— Метро көлігіне ұқсас рельспен жүретін тағы қандай көлік бар?

— Метро туралы не білетінін әңгімелеп бер.

— Метро сөзіне сөйлем құра.

Дидактикалық ойын:

«Кім байқағыш?»

(баланың есте сақтау қабілетін дамыту) Шарты: балалар көлік түрлерінің суретін есінде сақтайды. Суреттердің орнын ауыстырып қояды, балалар орындары ауысқан көліктерді атайды.

4. Дене шынықтыру

Секіру

Мақсаты: Секіру

дағдыларын қалыптастыру

Міндеті: Алға айналдыра отырып, ұзын және қысқа секіргіштен секіру, он және сол аяқты алмастыра отырып, арқаннан, сызықтан секіру, тұрған орнында айналып секіру; биіктіктен секіру, 20 сантиметрдей биіктікті кке секіру

Алға айналып секіру:

Оқушылар алға қарай

таңдайды. Таңдаған заттарының қазақтың ұлттық киіміне қатысты екенін айту керек. Мысалы: «Бұл қалпақ — оны қазақтар басына киеді!» «Бұл шапан — оны қыста киеді, жылы әрі әдемі!»

4. Музыка

«Балабақша» әні: Ә.Бейсеуов, сөзі: С.Мұхамедиев

Мақсаты: Балаларға ән орындау арқылы музыкалық дағдыларды дамытумен қатар, олардың шығармашылық қабілеттерін арттыру

Міндеті: Таным әндерді өз бетінше музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз орындайды

□ **Танымдық аспаптар:**

Балаларға әртүрлі

музыкалық аспаптар туралы айту, олардың дыбыстарын таныту және оларды дұрыс пайдалануды үйрету.

□ **Ән мәтінін талқылау:**

Әннің сөздеріне назар аударып, оларды балалармен бірге талқылап, балабақша туралы сұрақтар қойыңыз: «Қандай ойындар ойнаймыз?» «Балабақшада не істейміз?» және т.б.

Үкінің қандай құс екенін білесіздер ме?»

«Үкінің қандай ерекшеліктері бар? Ол қайда тұрады?»

«Үкінің көзі үлкен, ол түнде жақсы көреді. Оның қанаттары өте кең!»

«Үкі орманда немесе орман шетінде өмір сүреді.

Ол орманның патшасы сияқты, өйткені ол өте айлакер және ұйықтамай, түнде аң аулайды.»

Сурет салу: Орман құсы (Үкі) Бояумен сурет салу кезінде қылқаламды бояуға

батыру, қағазға жуан сызықтарды сыздарда қылқаламды көлденең, ал жіңішке сызықтар мен нүктелерді сызу үшін тігінен ұстап, суреттерді бояғанда бір бағытта солдан оңға қарай, жоғарыдан төмен қарай, қиғашынан жүргізу.

Құрастыру

Орман құсы (Үкі)

Өзінің құрастырған

құрылысын талдау

арқылы тиімді конструктивті шешімдерді табу, оларды құрастыруда қолдану.

Дербестікті, шығармашылықты, бастаманы қолдау.

Мүсіндеу:

Орман құсы (Үкі)

Оқушыларды бірнеше топқа бөліңіз. Әр топқа гигиена ережелерін орындау үшін станцияларды дайындаңыз. Мысалы:

Станция 1: "Қол жуу" (суды жұмсап, сабынмен қол жуу).

Станция 2: "Тіс тазалау" (пластикалық шеткамен тістің моделін тазалау).

Станция 3: "Ауызды шаю" (суға бірнеше тамшы ас содасын қосу, ауызды шаю).

Оқушылар әр станцияда 2 минут өткізеді, сосын келесі станцияға өтеді.

****Ойын 2: "Гигиена кроссворды"*****

Оқушыларға гигиена ережелеріне қатысты кроссворд немесе сөзжұмбақ дайындаңыз. Оқушылар кроссвордты шешу барысында гигиена ережелерін еске түсіріп, талқылайды.

шығармашылық қабілеттерін арттыру

Міндеті: Таныс әндерді өз бетінше музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз орындайды; «Музыкалық сүйемелдеу» ойыны

Мақсаты: Балаларға музыкалық сүйемелдеу арқылы әнді бірге орындауға мүмкіндік беру, ритм мен әуенді дұрыс қабылдауды дамыту

«Әнмен көңіл-күй» ойыны

Мақсаты: Балаларды музыкалық тыңдау, әннің эмоционалдық реңктерін түсіну және өз бетінше орындауға баулу. Қалай өткізуге болады: Балаларға «Балабақша» әнінің мәтіні мен әуенін таныстырыңыз. Әннің сөздері балаларға таныс болар, бірақ әуен мен ырғағын тыңдап, сезінуі қажет.

секіру барысында айналуларын орындау 2.

Ұзын және қысқа секіргіштен секіру: Ұзын және қысқа секіргіштер секіру, әр бала кезекпен тәжірибе жасап көрінеді.

Ойын 1: "Секіргіштер жарысы"

Оқушылар екі командаға бөлінеді. Әр команда секіргішпен 10 метрге дейін секіру жарысын өткізеді.

Ойын 2: "Секіріп өт"

Оқушылар арқан немесе сызық бойымен секіріп өтіп, әр түрлі формада (бұрыш, шенбер) жүреді. Ойын барысында әр бала өз тәсілдерін көрсетеді.

Бақылаған заттың бейнесін бере білу, затты әртүрлі қалыптарда мүсіндеу, пішіннің бетін дымқыл шүберекпен тегістеу және кескішті пайдалану

Жапсыру: Орман құсы(Үкі) Қайшы мен желімді дұрыс қолдану, еңбек қауіпсіздігі мен жеке гигиена ережелерін сақтау.

4.Дене шынықтыру.

Секіру

Мақсаты: ұзындыққа, биіктікке секіруді үйрету

Міндеті: Алға айналдыраотырып, ұзын және қысқа секіргіштен секіру, оң және сол аяқты алмастыраотырып, арқаннан, сызықтан секіру, тұрған орнында айналып секіру; биіктіктен секіру, 20 сантиметрдейінгі биіктіктік ке секіру.

«Секіру арқылы кедергілерді еңсеру» ойыны

Мақсаты: Секіру арқылы балалардың ептілігін және денесін дұрыс бақылауды үйрету. Қалай өткізуге болады: Балаларға әр түрлі биіктіктегі (20 см) кедергілер қойып, оларды секіріп өтуге тапсырма беріңіз. Әр баланың кезегімен

					келергілерді еңсеруін бақылап, оларды қадам бойынша секіруге баулыңыз (мысалы: «Алдымен сол аяғымен, сосын оң аяғымен секір!»). Балалар келергілерден секіріп өту арқылы шапшаңдық пен ептілікті жақсарталы. «Биіктіктен секіру» ойыны Мақсаты: Биіктіктен секіру арқылы балалардың қимыл-қозғалыс үйлесімділігін және сенімділігін арттыру. Қалай өткізуге болады: Биіктіктікке секіруді үйрету үшін балабақшада немесе алаңда балалардың қауіпсіздігін қамтамасыз етіп, 20 см биіктіктен секіруге мүмкіндік беріңіз (мұны жұмсақ алаңда немесе қалың кілемнің үстінде жасауға болады).
Серуенге дайындық	Киіну: жүйелілік, серуендеуге шығу. Серуендеуге деген қызығушылықты ынталандыру. (Өзіне-өзі қызмет көрсету) • «Үнемді тұтыну» – суды, тамақты, энергияны тұтыну бойынша күнделікті табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру: жадынамалар, нұсқаулықтар мен парақшалар әзірлеу «Сусыз өмір жоқ» тақырыбында әңгімелесу				
Серуен	Серуен №6 Торғайларды бақылау Мақсаты: Қыстап қалатын құс торғай туралы білімдерін тиянақтауды жалғастыру; Құстардың қысқы тіршілігі жайлы түсініктерін кеңейту; — Құстарға қамқор болуға тәрбиелеу.	Серуен №7 Жаяу адамдарды бақылау Мақсаты: <i>жолда жүру ережесі туралы, жолдың жаяулар жүретін бөлігі туралы білімдерін тиянақтау.</i> Бақылау барысы Көркем сөз	Серуен №8 Итті бақылау Мақсаты: Жануарлар өміріне деген қызығушылықтарын арттыру, қиын жағдайда көмек беруге дайын болуға тәрбиелеу. Бақылау барысы Көркем сөз	Серуен №9 Суды бақылау Мақсаты: Күз мезгіліндегі судың жай – күйі жайлы түсініктерін қалыптастыру. Бақылау барысы Балаларға сұрақтар. *Судың қандай қасиеттерін білесіңдер? *Судың көлемі (қалпы)	№7 САБАҚ «МЕН АДАСЫП КЕТКЕНЖАҒДАЙДАҒЫ БЕС ҚАРАПАЙЫМ КЕҢЕС» Ұзақтығы: 25-30 минут Топ/сынып мектепалдытоп/сынып (5 жастағы балалар) Ұйымдастырылған іс-әрекеттің мақсаты: балаларды адасып кеткен жағдайда дұрыс әрекет етуге үйрету. Міндеттері:

Бакылау барысы
Көркем сөз Ж. Смаков
Шыр, шыр еткен торғайды
Таспен атып торғайды
Қорғамаса болмайды
Ұя бұзған оңбайды.
Кіп-кішкене торғайлар
Құс өкпелеп кетеді
Ағаштарды қорғайды
Ауламызға қонбайды.

Балалармен әңгімелесу.
Қарандаршы, балалар, біздің
аулада қандай құстар ұшып
жүргенін. Бізде күзде ұшпай
қалған құстарды қандай құстар
деп атайды? (қыстап қалатын
құстар)
Қыстап қалатын құстар мен жыл
құстарының қандай
айырмашылығы бар? (қыстап
қалатын құстардың жүні қалың,
мамық, тұмсықтары мықты)
Біз жақта қандай құстар қыстап
қалады? (қарға, торғай, кептер)
Қыста торғайлар немен
қоректенеді? (дәндермен,
тамақтың ұсақ қалдықтарымен)
Қыстап қалған құстарды неге
тамақтандыру керек? (оларға
тамақ жетіспейді, ал олар тоқ
болса жылы жүреді)
Қазір бакылап торғайлардың не
істеп жүргеніне көңіл бөлейік
және көргенімізді әңгімелеп
берейік.
Торғайлар неге адамға жақын
жүреді? (адамдар оларға тамақ
береді, яғни ұсақтарды
тастайды)

Еңбек
Ағаш жапырақтары мен
бұтақтарды жинау
*Мақсаты: бірлесе жұмыс
істеуге деген*
қызығушылықтарын арттыру
Қ/О: «Бір, екі, үш-жүкір!»

Жаяу жүргінші білуі тиіс:
Бағдаршамның өз белгісі
бар-оған ешқандай
қарсылықсыз көнуің
керек! Сары түс-ескерту:
қозғалыс белгісін асықпай
күте біл! Жасыл түс-жол
ашық. Жолдан еркін өте
бер! Қызыл түс бізге
ТОҚТА дегенді білдіреді.
Қауіпті! Жол жабық!
Балалар жолдан өтерде
өте сак болыңдар! Жолда
жүру ережесін үнемі есте
сакта!
Тәрбиеші балаларды
жолдың жаяулар жүретін
бөлігіне әкеліп, әңгіме
өткізеді.

♦Жаяу жүргінші жолдың
қай бөлігімен жүруі
керек? (тротуармен)
Жүргенде жолдың оң
жағымен, өзгелерге
соқтықпай, басқаларға
кедергі келтірмей жүруге
тырысу керек. Көшеде
сабырлы болу керек.
Жолдан өтерде
бағдаршамның жасыл
түсінің жануын күтіп,
жаяулар жүретін
жолақтан өту керек.
♦Жаяулардың тек осы
жерден өтуі керекін
сендер қайдан білдіңдер?
- Дұрыс айтасыздар,
«Жүргіншілер жолы»
деген белгі бар және
жолға жалпақ ақ жолақ
сызылған.

Еңбек
Гербарий жасау үшін
әлемі жапырақтарды
жинау,
Түскен жапырақтарды

Ей, адамдар, адамдар!
Айналаға қараңдар,
Зардап шегіп жатпасын,
Аш үйіннің қақпасын,
Жануарлар қорғансыз,
Далада қалып қоймасын.
Балаларға сұрақтар.
Иттің тұратын орны қалай
аталады?
Иттің сүйікті тамағы не?
Иттің сыртқы кейпі қандай?
Иттің қандай түрлерін
білесіңдер?
Кейбір иттерді неге «үйсіз
иттер» (жабайы) деп
атайды? Иттердің жақсы
өмір сүруі, оның иесіне
байланысты. Иттер әртүрлі
тағамдармен тамақтанады.
Олар ботқаларды, ірімшікті,
сүтті жей береді. Иттер
бәрінен де піскен етті жақсы
көреді. Иттің тұқымы
(түрлері) өте көп-неміс
овчаркасы, тазы (аншы ит),
такса, пудель (бұйра жүнді
ит), ротвейлер тағы басқа
иттер. Олардың бәрінің бір-
бірінен айырмашылығы бар.
Иттер ақылды және зиянды.
Есте сактау қабілеттері өте
күшті, есту қабілеті өте зор
болады. Ол өзінің иесін еш
уақытта еш уақытта қиын
жағдайда далада
қалдырмайды, өз иесіне
сатқандық жасамайды.
Кейбір адамдар иттер мен
мысықтарды далаға қуып
жібереді. Ол кезде
жануардың өмірі тозаққа
айналады. Олардың ішер
тамағы нашар, жылы орын
жоқ, ешкім еркелетпейді, үй
астындағы жертеледе, үй
көшеде мекендеулеріне тура

болама?
*Өзеннің, көлдің, мұхиттың,
шалшықтың сулары бәріде
мөлдір ме?
*Суды аязға шығарса не
болады?
Су өте мөлдір. Оның
түбіндегі жатқан зат
көрінеді. Су - сұйық зат,
оның өзіндік қалпы (көлемі)
жоқ. Оны қандай ыдысқа
құйсаң сол ыдыстың
көлемін береді. Су түссіз,
дәмсіз, иіссіз. Таза су мөлдір
болады. Лай немесе лас су
мөлдір болмайды. Лас
судың жаман иісі болады.
Ауа температурасы 0
градустан төмен болған
жағдайда су мұз болып
қатады.
Зерттеу жұмысы.
Тәрбиеші балалармен
зерттеу жұмысын жүргізуге
ұсынады.
Шыны ыдысқа толтырып су
құйып, аузын мықтап
жауып, далаға аязға
шығарып қою.
Біраз уақыттан сон ыдыс
жарылып сынады да, оның
орнында бір кесек мұз
қалады. Қатқан су, яғни мұз
сұйық судың өзіне
қарағанда көп орын алады.
Яғни мұз болып қатқанда
судың көлемі ұлғаяды да,
ыдысты сындырады. Ең
алғаш аяз болған күні ақ
өзендер, көлдер, шалшықтар
мұз болып қатады. Аяз
қатайған сайын мұз
қалыңдай түседі.
Ал, егер мұзды жылы жерге
әкелсе не болар еді? (Мұз
ериді де су болады).

Балаларды адасып кеткен
жағдайда көмектесетін бес негізгі
кеңеспен таныстыру. Адасып
кеткен жағдайда қай жерде
қалудың маңыздылығын
түсіндіру. Балалардың өздері
туралы маңызды ақпаратты
(толық аты-жөні, ата-анасының
есімдері, телефон нөмірлері) есте
сактауларын дамыту.
Материалдар мен ресурстар:
әртүрлі жағдайлар, қабылдануы
тиіс әрекеттер бейнеленген
карточкалар.
Ұйымдастырылған іс-әрекет:
Балаларды қарсылу Адасып
кеткен жағдайдағы бес қарапайым
кеңеспен таныстыру: 1-кеңес.
Орнындақал. Егер адасып кетсең,
ең бастысы – орнында қалу. Бұл
ересектердің сені тез табуына
көмектеседі. Көмекті күтіп,
орнында тұрған баланың
иллюстрациясын көрсету. 2-
кеңес. «Анашым/Әкем» деп қатты
дауыстап, айналаға мұқият қара.
3-кеңес. Егер телефон болса, ата-
анана қонырау шалып, тұрған
жерінді айт (немесе айналандағы
нәрселерді сипатта). Телефон жоқ
болса, ересек адамнан қонырау
шалуды етін. Егер
ананың/әкеңнің телефон нөмірін
білмесең, біреуден полицияға
қонырау шалуды етін. Егер
формадағы полицейді көрсен,
оған барып, адасып кеткенінді
айт. 4-кеңес. Егер
көшеде/саябақта адасып кетсең,
қауіпсіз жер тауып, сонда кір.
Мысалы, жақын жердегі дүкен,
бутик немесе кафе. Кассирге,
сатушыға, әкімшіге, күзетшіге,
даяшыға немесе тазалаушыға
бару. Адасып кеткенінді айтып,
көмек сұра. 5-кеңес. Бейтаныс

	<i>Мақсаты: тез жүгіруге жаттықтыру, ептілікке, ұжым жетістігіне ұмтылуға баулу.</i> Жаттығу ойындары «Шығыршыққа түсір». Мақсаты: Белгі бойынша әрекет ету дағдысын жаттықтыру; Затты көздеген нысанаға түсіруге жаттықтыру.	ағаш түбіне тырмамен жинау. Мақсаты: табиғатқа деген сүйіспеншілік сезімге тәрбиелеу. Қ/О: «Бағдаршам». Мақсаты: бағдаршам маңызы туралы білімдерін бекіту - ептіліктерін дамыту. Жаттығу ойындары Қозғалыстарын дамыту. Мақсаты: затты қауіпсіздікке лақтыру дағдыларын дамыту.	келеді. Олар суықпен аштықтан ауырады, өледі. Мұндай адамдарды жүрексіз адамдар дейді. Сондықтан да үй жануарларын далаға тастамаңдар, оларға қамқор болыңдар! Еңбек. Сынған ағаш бұтақтары мен жапырақтарды жинап қоқысқа апару. Мақсаты. Бірлесе жұмыс істеу, мақсатқа жету. Қ/О: «Біз көңілді балалармыз». Мақсаты: Ойын шартын сақтап ойнауға баулу. Жаттығу ойындары: Қозғалыстарын дамыту. Мақсаты: *Затты көлденең бағытта лақтыру тәсілін меңгерту; *Көз өлшемін, қозғалыс координатын, ептіліктерін дамыту. Тыйым сөз: Ит – жеті қазының бірі. Сондықтан оны өлтіруге, азаптауға, қағыртып жіберуге болмайды. Олай етсе, иесінің басына жаманшылық үйіріледі.	-Үлкен және кіші ыдыстардағы таза сумен бояу қосылған судың қатуын бақылау. -Ыдыстағы тығыз салынған және жәй салынған қардың еру жылдамдығы бақылау. Еңбек: Топ бөлмесіндегі өсімдіктерді күту. Мақсаты: табиғат бұрышында еңбек етуге қызығушылықтарын арттыру. Қ/О: «Қасқыр қақпан» Мақсаты: -Белгі бойынша әрекет етуге жаттықтыру; -Жылдамдықтарын, ептіліктерін, шыдамдылықтарын дамыту. Жаттығу ойындары: Еңбектеу. Мақсаты: -Қозғалыстарын үйлестіруін дамыту; -Шешім қабылдауға, батылдыққа тәрбиелеу.	адамдарға еріп кетпе Ешқашан бейтаныс адамдарға еріп кетпе, тіпті олар көмек сұраса да Орнында қалып, сенім артуға болатын адамдардың көмегін күт. Бейтаныс адаммен кетпей тұрған баланың иллюстрациясын көрсету. Ережелерді қайталау. Балалармен адасып кеткен жағдайда қолданылатын бес қарапайым кеңесті қайталау.
Серуенне оралу	Балалардың киімдерін жүйелі түрде шешу, өлеңдерді, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, жаңылтпаштар, санау және т. б. (көркем, тәуелсіз ойын әрекеті)				
Балалардың бесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау жәнетағы басқа әрекеттер)	(Біртұтас тәрбие) Ұлттық ойын «Ақ сүйек» баланың көзін жұмғызып алаңдағы ағаш ішіне сүйекті лақтырып жіберіп, іздеу т.б. ойындар ойнату арқылы баланы тапқырлыққа, жылдамдыққа, шапшаңдыққа, икемділікке, батылдыққа үйрету іске асырылады. Яғни, таңертеңгі қабылдау кезінен кешке баланың үйге қайтуына дейінгі уақыт аралығындағы күн	(Біртұтас тәрбие) Ұлттық ойын Ақшамшық (сақина салу) – қазақ халқының ерте заманнан келе жатқан дәстүрлі ойыны. Оны сақина салу, сақина тастау деп те айтады. Ойынға он – он бес адам қатысып, ортаға бір жігітті немесе бір қызды шығарып, қолына сақина ұстатады. Ойын ережесі бойынша	(Біртұтас тәрбие) Ұлттық ойын Түйілген орамал. Тәрбиеші ойынды өзі бастайды. Ең алдымен балаларды айналасына жинап алады да «1, 2, 3» – деп дауыстайды. Осы кезде балалар жан – жаққа бытырай қашады. Ал тәрбиеші қолында түйілген орамалы бар баланы қуалайды. Ол орамалды басқа біреуге лақтырады	(Біртұтас тәрбие) Ұлттық ойын) Соқыр теке. Балалар дөңгелене тұрады. Бір баланың көзі байланып қойылады. Балалар: Бота, бұзау, козы, лақ. Қайда кеткен құлыншақ. Соқыртеке бақ-бақ. Мені ізден тап-тап. Деп тақпақтайды. Содан кейін Соқыртеке (баланың көзі байлаулы)	(Біртұтас тәрбие) Ұлттық ойын «Шертпек» ойыны Мақсаты. Біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында ұлттық ойындарды жанғыртып бала бойына сіңдіріп, достыққа, ептілікке тәрбиелеу. Шерту әдісін үйрету, қол бұлшық еттерін дамыту.

	түртіп, сонымен бірге тәрбиелі күні бойғы тәрбие түрлерімен біртұтас сабақтас жүргізіледі. Сондықтан да, бағдарлама бойынша арнайы өтілетін тақырыптық тәрбие сәттерінің арасында әуелі дене сергіту, жұмыс соңында ырғақты қимыл –қозғалыс ойындарын өткізу көзделеді.	қыз-жігіттер үйде дөңгелене отырып, екі алақанын бір-біріне қабыстырып алға созады. Ойынды жүргізушінің алақанындағы сақинаны кімге салса да еркі. Ол барлық адамдардың алақанына сақина салған болып шығысымен, «Тұр сақинам, тұр», – деп, немесе «Ақшамшығымды бер!» деп дауыстайды. Сол сәт сақина тасталған адам орнынан атып тұруға тиісті, «Сақина менде», – деп. Оны көршісі ұстап алмай қалса, жұрт алдында өз өнерін көрсетеді.	қағып алған бала қаша жөнеледі. Осылайша ойын жүргізіледі, түйулі орамалды алғанша қуалай береді. Ұсталған ойыншы көпшілік ұйғарымымен ортада тұрып өнер көрсетеді. Одан кейін ойын жүргізуші ауыстырылады. ойын ойнап болған соң балалар шеңбер жасап тұралы	балаларды қуалайды немесе балалар оның жанына келіп түртіп қашады. Соқыр теке ұстап алған баланың көзі байланады да ол «Соқыр теке» ролін атқарады. Ойын осылай жалғаса береді.	
Балалармен жеке жұмыс	Зере Қаламды дұрыс ұсауға үйрету	Әмір Сөздердегі дыбыстарды дұрыс анықтауға үйрету	Мирас пішіндер мен сандарды қайталау	Жұлдызай О.Акеркеге түстерді қайталау	Амир өткен ертегі туралы әңгімелесу
Балалардың үйге қайтуы	Өнегелі 15 минут» – ата-аналардың баласымен мінезқұлық және адамгершілік туралы күнделікті 15 минут жеке әңгімелесуі.: Ата –аналарға кеңес Балалардың ұялы телефонға деген қызығушылығын төмендету туралы (Біртұтас тәрбие.Экологиялық тәрбие беру)				